

Συνοπτική έκθεση ποιότητας για χρήστες

Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, έτους 2014

Η Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (Statistics on Income and Living Conditions - SILC) αποτελεί μέρος ενός κοινοτικού στατιστικού προγράμματος, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αντικατέστησε, από το 2003, το ευρωπαϊκό panel νοικοκυριών (European Community Household Panel, ECHP), προκειμένου να επιτευχθεί η ποιοτική βελτίωση των στατιστικών δεδομένων που αφορούν στη φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό.

Βασικός στόχος της έρευνας είναι η μελέτη, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, των συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών σε σχέση, κυρίως, με το εισόδημά τους. Τα στοιχεία που προκύπτουν από την έρευνα χρησιμοποιούνται για τη μελέτη των εισοδηματικών ανισοτήτων, των συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και άλλα παρόμοια φαινόμενα. Η συγκρισιμότητα των στοιχείων σε ευρωπαϊκό επίπεδο θεωρείται εξασφαλισμένη, αφού η έρευνα διενεργείται σε όλα τα κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας κοινές μεταβλητές και ορισμούς.

Η έρευνα διενεργείται σε ετήσια βάση με απόφαση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ και διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Κοινοβουλίου με αριθ.1177/2003 σχετικά με τις Κοινοτικές στατιστικές για το Εισόδημα και τις Συνθήκες Διαβίωσης.

Η έρευνα είναι δειγματοληπτική με σχεδιασμό rotational integrated design, που επιλέχτηκε ως ο πλέον κατάλληλος για ενιαία συγχρονική και διαχρονική έρευνα. Η τελική δειγματοληπτική μονάδα είναι το νοικοκυριό. Οι μονάδες ανάλυσης είναι τα νοικοκυριά και τα μέλη τους. Η διαχρονική δομή του δείγματος διακρίνεται σε τέσσερα εναλλασσόμενα υπο-δείγματα (panels), καθένα από τα οποία είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού και διαρκεί τέσσερα χρόνια. Κάθε χρόνο ένα panel εγκαταλείπει το δείγμα και ένα νέο panel επιλέγεται. Το σχήμα εναλλαγής άρχισε από το πρώτο έτος, το 2003, κατά το οποίο, προκειμένου να υπάρξει πλήρες δείγμα τα τέσσερα panels άρχισαν ταυτόχρονα. Για τη διαχρονική συνιστώσα του EU-SILC, τα άτομα που επιλέγονται, αρχικά, ερευνώνται για περίοδο τεσσάρων χρόνων ίση με τη διάρκεια του κάθε panel.

Η έρευνα SILC βασίζεται σε δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία νοικοκυριών από πλαίσιο δειγματοληψίας που έχει δημιουργηθεί με βάση τα στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού 2011 και καλύπτει πλήρως τον πληθυσμό αναφοράς. Ο σχεδιασμός της δειγματοληψίας περιλαμβάνει δύο επίπεδα στρωμάτωσης:

i. Το πρώτο επίπεδο είναι γεωγραφική στρωμάτωση που βασίζεται στη διαίρεση της Χώρας σε Περιφέρειες, οι οποίες αντιστοιχούν στο ευρωπαϊκό επίπεδο διαμέρισης NUTS II, ενώ τα δύο μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης συγκροτούν χωριστά γεωγραφικά στρώματα. ii. Το δεύτερο επίπεδο στρωμάτωσης είναι η ταξινόμηση των οικισμών, μέσα σε κάθε Περιφέρεια, σε τέσσερις κατηγορίες αστικότητας, σύμφωνα με το μέγεθος του πληθυσμού τους:

- ≥ 30.000 κατοίκους
- 5.000 – 29.999 κατοίκους
- 1.000 – 4.999 κατοίκους
- 0 – 999 κατοίκους

Η πρώην Περιφέρεια Πρωτευούσης χωρίστηκε σε 31 στρώματα ίσου, περίπου, μεγέθους (ίσος αριθμός νοικοκυριών) με τα οικοδομικά τετράγωνα των Δήμων και λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικοοικονομικά κριτήρια. Ομοίως, το πρώην Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης χωρίστηκε σε 9 ίσου μεγέθους στρώματα. Τα Πολεοδομικά

Συγκροτήματα των δύο μεγάλων πόλεων αποτελούν το 40% του συνολικού πληθυσμού.

Το αρχικό δείγμα για το έτος 2014 ανερχόταν σε 10.659 νοικοκυριά (κλάσμα δειγματοληψίας 0,21% του υπολογιζόμενου συνολικού αριθμού νοικοκυριών της χώρας). Το ποσοστό μη-ανταπόκρισης ήταν 19,12% (2.039 νοικοκυριά αρνήθηκαν, απουσίαζαν ή δεν μπόρεσαν να επικοινωνήσουν λόγω ασθένειας κλπ). Η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 8.620 νοικοκυριών και σε 21.230 μέλη των νοικοκυριών αυτών, εκ των οποίων 18.289 ηλικίας 16 ετών και άνω.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι συντελεστές μεταβλητότητας (%) των βασικών δεικτών της έρευνας.

		Κίνδυνος φτώχειας & Κοινωνικού αποκλεισμού	Κίνδυνος φτώχειας	Σοβαρή υλική στέρηση	Χαμηλή ένταση εργασίας (άτομα ηλικίας 18-59 ετών)
Φύλο	Σύνολο	2,2	3,2	3,7	3,6
	Άνδρες	2,5	3,6	3,9	4,2
	Γυναίκες	2,3	3,4	3,8	3,7
Ηλικία	0-17	4,2	5,5	5,8	
	18-64	2,2	3,4	3,9	
	65+	4,5	5,5	6,3	

Περισσότερες πληροφορίες (πίνακες, γραφήματα, μεθοδολογία) σχετικά με την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ - www.statistics.gr - στην ενότητα «Στατιστικά θέματα → Εισόδημα - Δαπάνες Νοικοκυριών → Εισόδημα και Συνθήκες Διαβίωσης των νοικοκυριών».